

ME PEHEA A AORANGI.

Na Wiri Perenetihi (W. Prentice).

HE kupu torutoru enei ki nga Maori katoa e whakatu kereeme ana mo te Poraka o Aorangi. Hei te 10 o nga ra o Aperira e tu mai nei ka tu te Kooti Whenua Maori ki Waipawa ki te uiui ko wai ma nga tangata e tika ana kia uru ki taua whenua me te rahi hoki o nga paanga i ia tangata. Na, e te iwi, e nga hapu, kei te mohio katoa koutou ki nga tikanga o nga tipuna mo nga whenua. I a ratou e ora ana i nohoia i mahia hoki e ratou nga whenua, no te matenga ka tukua iho aua whenua ki o ratou tamariki hei oranga hei mahinga ma ratou a ko tona tikanga me taka iho aua whenua ki o ratou tamariki i muri atu i a ratou. I nanahi nei no o koutou matua nga whenua, taka mai ana kia koutou, engari i tenei ra kua hokona katoatia e koutou te nuinga o nga whenua, a ka pewhea a koutou tamariki apopo. He take tino nui tenei hei whirwhiri ma koutou, he take nui hoki mo te taha ki a koutou tamariki. Kua tae mai e Pakeha kua noho tuturu ki Niu Tirenī inaianei. He aha te mahi a te Pakeha mo ana tamariki, tena tirohia. He hanga whare kura, ko tona tikanga me haere ona tamariki ki te kura mo nga tau maha noa atu. Kanui ona moni e whakapaua ana ki nga mahi o te matauranga. I te mutunga iho o te kura ka tukuna ana tamariki ki te ako i nga mahi a ringaringa me era mahi hūhūa a te pakeha a ko etahi ka tukuna ki nga kura nunui ki te kimi i te hohonutanga o te matauranga. He aha te take o enei mea katoa? Kia mohio ai nga tamariki ki te mahi oranga mo ratou. Tirohia nga nupepa nui a te Pakeha e tangia ana i nga ra katoa. Kei roto i aua nupepa he akiaki i nga tamariki kia kaha te kimi i te matauranga kia kakama ai ratou ki nga mahi katoa. Ko etahi pakeha whakaaro nui e hoatu ana he painga, he moni ranei he whenua ranei hei oranga mo nga kareti me era atu kura nunui hei awhina i nga mahi matauranga mo nga tamariki. Na e te iwi me ata whakaaro e koutou enei mea. Kaore ano koutou i mahi oranga ki runga ki tenei whenua o Aorangi, kaore ano kia puta mai he painga mo koutou i roto, ki te ngaro atu kaore koutou e mohio ki te ngaronga, a he aha i whatorotia ai. He aha te he o te tuku atu i tenei whenu hei awhina i nga mahi matauranga mo a koutou tamariki. He mea tenei e tino hiahiatia ana i tenei ra i te mea kua pau te nuinga o nga oranga a nga tamariki i nga matua te kai, a kaore e mohiotia e kitea atu ranei nga hua. Titiro ki Te Arawa i tuku ra i nga moni o nga moana hei painga mo nga tamariki mo nga mahi o te matauranga. He aroha tino nui tenei hei tauira ma koutou. E Ngatikahungunu he iwi rangatira koutou, kaore e hoki iho ta koutou aroha i ta te Arawa mo ana tamariki, na reira te inoi nei kia koutou hoatu a Aorangi hei oranga mo nga mahi o te matauranga. Kaua ra hei tukua mai he kupu i tenei ao he iwi whakaaro kore he iwi koutou i kai i nga oranga o.